

Faktaark om rømming av settefisk

v/Ingve Karlsen, Fiskeridirektoratet

Hva skal jeg snakke om?

- Faktaark
- Beredskap

Faktaark om rømming av settefisk

- Videreføring av smoltoffensiven.
- Faktaarkene inneholder eksempler på:
  - ✓ fareområder
  - ✓ hvorfor faren oppstår
  - ✓ tiltak
  - ✓ sjekkpunkt
  - ✓ dokumentasjonskrav
- Fareområder er illustrert med bilder.
- Oppdretter kan bruke arkene til å vurdere rømmingsrisiko og velge tiltak.
- Ment å være en hjelp i IK – Akvakulturarbeidet.

Akvakultur

- Aktuelt
- Akvakulturregelverk
- Beredskapsportalen
- Biomasse
- Elektronisk kartverktøy
- Høringer
- IK - Akvakultur
- Konesjoner i Finnmark
- Maskevidde
- NYTEK
- Rapporter/utredninger
- Registre
- Rømming
- Sikringssoner for laks
- Skjema
- Stamfisk
- Statistikk

Faktaark om rømming av settefisk

Publisert: 18.12.08, oppdatert: 18.12.08

Her finner du faktaark med tilhørende bildeeksempler. Disse er ment å være til hjelp i IK-Akvakulturarbeidet. Bruk faktaarkene til å vurdere rømmingsrisiko, og velg deretter tiltak.

Prosess 1: Klekking

Her finner du faktaark med tilhørende eksempler på fareområder under klekking.

[Les faktaark](#)

Prosess 2: Vekst

Her finner du faktaark med tilhørende eksempler på fareområder under vekst.

[Les faktaark](#)

Prosess 3: Levering

Her finner du faktaark med tilhørende eksempler på fareområder under levering.

[Les faktaark](#)

[Hjem](#)[Aktuelt](#)[Fiske og fangst](#)[Akvakultur](#)[Statistikk og fakta](#)[Barn og unge](#)[Om](#)

Du er her: [Fiskeridirektoratet](#) / [Akvakultur](#) / [Rømming](#) / [Faktaark om rømming av settefisk](#) / PS 2 Vekst

Akvakultur

- [Aktuelt](#)
- [Akvakulturregelverk](#)
- [Beredskapsportalen](#)
- [Biomasse](#)
- [Elektronisk kartverktøy](#)
- [Høringer](#)
- [IK - Akvakultur](#)
- [Konsesjoner i Finnmark](#)

PS 2 Vekst

Publisert: 18.12.08, oppdatert: 19.12.08

[PS 2.1 Håndtering](#) (219,15 kB)

[PS 2.2 Siler i kar](#) (196,39 kB)

[PS 2.3 Avløpssikring](#) (445,72 kB)

[PS 2.4 Sikring av anleggsområdet](#) (224,42 kB)

Fareområde PS2 Settefisk – Vekst PS 2.1 Håndtering

Eksempler på fareområde

- Mange arbeidsoperasjoner forutsetter daglig eller regelmessig håndtering av siler, overføringslanger, koblinger og annet utstyr. Dette kan medføre rømming av fisk.
- Eksempel på slike arbeidsoperasjoner er dødfiskopptak, rengjøring, sortering, medisinbehandling (badebehandling) og vaksinerings.

Årsaker til at faren oppstår - Eksempler

- Ved arbeidsoperasjoner kan fisk forsvinne gjennom avløpet for eksempel ved;
  - at siler løsner,
  - at stigerør tas opp,
  - at siler løsner, og

- at slanger er lagd opp,
  - hull i overføringslanger,
  - for høy vannstand i sorteringskar,
  - utglidning og brudd på transportør,
  - at slangeklemmer kan løsne etc.
- Virksomheten har mangelfulle rutiner.
  - Virksomheten har mangelfull teknisk innretning.
  - Virksomheten mangler dobbelsikring.

Eksempler på tiltak

- Arbeid systematisk med IK – Akvakultur (eksempelvis; prosedyrer, rutiner, sjekklister og opplæring av de ansatte).
- Ha spesielt fokus på risikokartlegging og kontroll over kritiske punkter.
- Ha god beredskap.
- Vedlikehold utstyr.
- Kontroller at utstyr er sikkert før kritiske arbeidsoperasjoner starter.
- Kontroller at siler er på plass og har riktig lysåpning i alle områder der fisken skal håndteres.
- Unngå så langt som mulig å bruke løse slanger og rør.
- Kontroller at koblingene er sikre og tette.
- Installere dobbelsikring som hindrer fisk å rømme i sjø dersom uønskede hendelser oppstår.

Eksempler på sjekkpunkt

- Er det utført en risikovurdering og innført systematiske tiltak?
- Er det samsvar mellom risikokartlegging og beredskap?
- Gis det god opplæring i håndtering av utstyr?
- Utføres det godt vedlikehold på utstyret?
- Er det installert dobbelsikring?
- Er siler på plass og har riktig lysåpning?
- Unngås bruk av løse slanger og rør, og er koblingen sikret tett?

Eksempler på dokumentasjonskrav

- At virksomheten arbeider systematisk med internkontroll
- At virksomheten har kartlagt risiko og utarbeidet systematiske tiltak.
- At virksomheten har montering av dobbelsikring.

Aktuelt regelverk:

Akvakulturdriftsforskriften (§5, §6, §7, §37, §38 og §39) og IK – Akvakultur (§4, §5).

Kildehenvisning:

Fiskeridirektoratets smoltoffensiv og grovkartlegging 2007

Sjekkliste – rømming fra settefiskanlegg

Generelle sjekkpunkt	Krever handling	OK	Kommentar
Foreligger det skisser/tegninger etc. av anlegget hvor kritiske punkt for rømming er markert?			
Foreligger det oppdaterte oversikter over avløpssystemet med tilhørende primær og sekundærsikringer?			
Er det utført risikokartlegging/vurdering og innført systematiske tiltak?			
Er det samsvar mellom risikokartlegging og beredskap?			
Ved nybygg /utvidelse: Blir lokalitet vurdert/omtalt i forhold til risiko for rømming (f. eks grunnforhold, rasfare, vannmengde/trykk)?			
Tar det hensyn til risiko for rømming under prosjektering av nytt og utvidelse av eksisterende anlegg?			
Tar en hensyn til rømmingsrisiko ved valg av materialer og tekniske løsninger?			
Har de ansatte nødvendige kvalifikasjoner for å unngå, eventuelt begrense en rømming?			
Gis det god opplæring i håndtering av			

Beredskap – fareoversikt og risikovurdering

- Beredskap starter med at en har oversikt over farerområder.
- Hva kan gå galt?
- Deretter vurderer en risiko.

Beredskapsplan

- Beskriv kort og presist hva en gjør noe det går galt.
- Nedfelles i handlingsplan med tilhørende prosedyrer og rutiner.

Ressursvurdering

- Hvilke ressurser har vi for å takle denne hendelsen?
- Hvilke ressurser har våre samarbeidspartnere?
- Hvor lang tid vil vi bruke å aktivere disse ressursene?
- Er vi beredt til å styre og koordinere ressursene?
- Er ressurstilfanget, tidsbruken og ledelsen god nok, eller må vi supplere vår beredskap?